

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Червонозаводського районного суду міста Харкова

09.08.2023

Харків, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НППМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 09.08.2023 групою НППМ здійснено відвідування Червонозаводського районного суду міста Харкова (далі – Суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НППМ:

Бохвалов Андрій Михайлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – керівник групи НППМ;

Омаров Руфат Мурад огли, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Красноперов Сергій Георгійович, представник громадської організації;
Авдєєв Олександр Васильович, представник громадської організації.

Суд знаходиться за адресою: майдан Героїв Небесної Сотні, буд. 36, 3^й під'їзд, місто Харків, Харківська область.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НППМ здійснено 22.04.2021. За результатами попереднього відвідування НППМ виявлено порушення та недоліки:

порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, пункт 20 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями, пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди») – в приміщенні для підсудних (засуджених) відсутня ємність для питної води; недостатня кількість камер для розміщення підсудних (засуджених);

порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України) – відсутнє приміщенні для конфіденційного спілкування адвоката з підсудними (засудженими);

порушення прав осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю) – у приміщенні суду не забезпечено умови для участі в судових засіданнях маломобільних груп населення;

неналежна організація протиепідемічних заходів.

Станом на 09.08.2023 порушення усунуті частково. Так, у Суді відсутнє приміщення для конфіденційного спілкування з адвокатом, не створені умови для перебування в Суді маломобільних груп населення на другому та третьому

поверхах, не забезпечено необхідною кількістю камер для підсудних (засуджених).

Під час відвідування моніторинговою групою вивчено службову документацію, оглянуто приміщення Суду, камери в яких утримуються підсудні (засуджені), їх відповідність до вимог законодавства України та міжнародних стандартів. Варто зазначити, що в Суді тривають ремонтні роботи по відновленню та облаштуванню приміщень після пошкоджень ракетними обстрілами з боку російської федерації.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»).

У порушення вимог пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України (далі – ДБН) В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» кількість приміщень (камер) для підсудних (засуджених) не відповідає розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. В суді є десять залів судових засідань, використовуються вісім залів – дві зали пошкоджено ракетними обстрілами з боку російської федерації. Чотири зали облаштовані для розгляду кримінальних справ. Але, в наявності лише три камери, що не забезпечує роздільного тримання чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою. У разі одночасного доставлення підсудних (засуджених) до суду для розгляду кримінальних справ, буде порушене їх право на свободу та особисту безпеку.

2. Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»).

У порушення вимог пункту 6.5.2 ДБН приміщення Суду не обладнано кімнатою для конфіденційного спілкування адвоката з підсудним (засудженим), що унеможливує реалізацію права останніх на конфіденційне побачення.

3. Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та стаття 21 Конституції України).

Маломобільні групи населення можуть потрапити до приміщення Суду через центральний вхід облаштований пандусом. Однак, у порушення ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», на другий та третій поверхи доступ для маломобільних груп населення обмежено через відсутність ліфту або інших підйомних механізмів. На сходах до будівлі Суду відсутні попереджувальні тактильні смуги по ширині проходу (*плити з конусоподібними випуклостями*) або контрастне кольорове маркування.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Державній судовій адміністрації України:

1. Опрацювати питання щодо реконструкції будівлі Червонозаводського районного суду міста Харкова та обладнання його приміщення у відповідності до вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» та ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення»

Червонозаводському районному суду міста Харкова:

1. Забезпечити необхідною кількістю камер для підсудних (засуджених) з розрахунком 3 камери на 1 залу судових засідань для розгляду кримінальних справ;

2. Обладнати приміщення Суду кімнатою для роботи адвоката з підсудними (засудженими);

3. Створити необхідні умови для забезпечення вільного доступу до приміщень Суду маломобільним групам населення на другий та третій поверхи будівлі.

4. На сходах до будівлі (перша і остання) нанести попереджувальні тактильні смуги по ширині проходу (*плити з конусоподібними випуклостями*) або контрастне кольорове маркування.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото отримані за результатами відвідування Червонозаводського районного суду міста Харкова.

Керівник групи НПМ
головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини

Андрій БОХВАЛОВ

Додатки до звіту Фото

